

ZVEZDE ZOVU

Naslov originala
Miha Mazzini
ZVEZDE VABIJO

Za izdavača
Nina Gugleta

Zbirka
Juventus

Urednik
Nina Gugleta

Prevod
Nina Gugleta

Lektura
Irina Vujičić

Korektura
Aleksandra Dunderski

Grafičko oblikovanje
Jana Vuković

Štamparija
Kontrast, Beograd

Tiraž
1000 primeraka

Izdavač
Areté, Beograd

traduki^T

Objavljanje ovog dela podržala je književna mreža TRADUKI koju čine Savezno ministarstvo za Evropu, integraciju i spoljne delove Republike Austrije, Ministarstvo spoljnih poslova Savezne Republike Nemačke, Švajcarska fondacija za kulturu „Pro Helvecija“, organizacija „KulturKontakt Austrija“ (po nalogu Kancelarije saveznog kancelara Republike Austrije.), Geteov institut, Javna agencija za knjigu JAK Republike Slovenije, Ministarstvo za kulturu Republike Hrvatske, resor za kulturu Vlade Kneževine Lihtenštajna, Fondacija za kulturu Lihtenštajn, Ministarstvo za kulturu Republike Albanije, Ministarstvo za kulturu i informisanje Republike Srbije, Ministarstvo Republike Crne Gore, Ministarstvo za kulturu Republike Makedonije, Sajam knjiga u Lajpcigu i Fondacija S. Fišer.

Objavljanje ovog dela podržao je Trubarov fond u okviru Društva slovenačkih pisaca, Ljubljana, Slovenija.

Copyright © Miha Mazzini
Copyright © Za slovensko izdajo Mladinska knjiga Založba d. d., Ljubljana 2016. Vse pravice pridržane.
Translation copyright © Areté, 2018

ZVEZDE ZOVU

Miha Macini

prevod

Nina Gugleta

1.

'Problemi!', pomislila je Ana kada je ugledala dečake naslonjene na zid kako pružaju noge na trotoar. Pravila se da ih ne vidi i jače stegla kaiš ranca, kao da u njemu traži podršku. Disanje joj se ubrzalo i stopala su htela da ga prate, zbog toga je morala da se koncentriše na njih i da ih kroti. Približavala se dečacima dok su čekali i polako se povlačila prema ivičnjaku.

Prvi je nosio preterano debele patike, izgledale su, kao da ih je naduvavao umesto obuvao. Ana je krajičkom oka motrila na pokrete. Ništa. Nije bilo nijednog zvuka. Čak ni automobili više nisu prolazili. Tišina u njenim ušima počela je da bruji.

Druge noge čekale su u pocepanoj platnenoj obući, don je blago zevao, kao da je tek počinjalo da mu bude dosadno. Zanjihale su se, Ana je usmerila pažnju ka njima i nije okrenula glavu, telo joj se naježilo, koža je htela da vidi. Nesvesno je pružila korak.

Iznenadni udarac u prednju stranu gležnja uhvatio ju je kao kuka i povukao.

Pala je na dlanove i kolena.

„O, pasemo travu!”, rekao je dečak u platnenim patikama, bubuljičav i širokih ramena, te povukao nazad nogu kojom ju je sapleo. Odsekao je rukave na majici pošto je hteo da obavesti prolaznike o satima koje provodi u teretani.

„Što se podmećeš?“, dodao je i već se smejao. Okrenuo se prema trećem: „Tvojih je godina, a?“

Najverovatnije, ali je dečko odmah krenuo da odmahuje glavom.

„Ova je još slinava!“, rekao je i namreškao pege koje su mu prekrivale lice, tako da su mu svetle lokne skakale s lica.

Ana je skočila na noge i stisnula zube. 'Ne smem da plaćem!', naredila je sebi. Nije htela da pogleda dlanove, pekli su je i činilo joj se da je svaki kamenčić grize i da hoće da se sakrije u njenom mesu. Pantalone koje je prethodnog dana išla da kupi, da bude lepa prvog dana priprema za muzičko takmičenje, lepile su joj se za kolena. 'Krv?', uplašila se.

Stisnula je ranac k sebi. Kutija u njemu izgledala joj je čitava.

„Šta imaš unutra?“, rekao je srednji. „Kad si pala, čuli smo zvukove kao iz crtaća.“

Nasmejao se samom sebi. Mlađi ga je odmah pratio, a prvi je klimnuo glavom.

„Šta te briga!“, procedila je kroz zube i htela da potrči, ali ju je obuzeo bes. Znala je da ne postupa pametno, stvarno bi trebalo da ode, a ujedno je htela da doda još gomilu psovki. Okretale su se naglavačke u njoj, mešale sa svim drugim rečima, bolom i suzama tako da su se pretvorile u preveliku grudvu i kroz usta joj nije izašlo baš ništa. Mogla je samo da stegne pesnice i da se tresu.

„Oooooooooo, kako se plašim!“, rekao je srednji. Počeli su da se smeju. Dodao je još: „Mala, pali, dok se još samo šalimo!“

„Gubi se, slinava!“, dobacio je najmlađi.

Okrenula se i htela je da krene kada je najmlađi ispružio nogu. Primetila ga je na vreme i odskočila. Besno je šutnula prema patici, ali on se dovoljno brzo sklonio.

„Uuuuuu!“, govorili su stariji momci uz smeh.

Tada je ženski glas iza Aninih leđa pitao: „Koliko Čaka Norisa treba da bi se maltretirala devojčica?”

Iznenadeno su se okrenuli k visokoj plavuši u majici s koje je odštampani dlan pokazivao srednji prst. Nosila je farmerice koje su kroz namerno pocepane rupe otkrivale delove kože, oko gležnjeva zavezane platnene patike i kosu skupljenu u konjski rep. Obrve je jako namazala debelim potezom, usne istakla pretamnom crvenom, a u desnom uhu sijao joj se niz minduša.

„Tri, ako su idioti iz susedne zgrade”, odgovorila je samoj sebi.

„Ej!”, skočio je srednji. Plavuša i on pogledali su se mrzovoljno. Bili su približno iste visine. „Zašto se mešaš u nešto što te se ne tiče?”

„Možda zato da biste bili manje hrabri?”

Vođa se usiljeno nasmejao i pokazao besprekorne zube. „Vreme je”, dodao je. „Trebalo da te nauči ponašanju. I pazi sad: ja se javljam.”

Pogledala ga je prezrivo i iskrivila usta, kao da grize truo limun.

Dečko je stegao pesnice ispred stomaka i napeo mišiće. Bicepsi su poskočili kao na paradi.

Drugari su stali svako na jednu stranu pored njega, a i Ana je šmugnula pored plavuše, još uvek stegnutih pesnica. Gledala ih je s toliko mržnje da bi morali da popadaju po podu, kao udareni čekićem, bar sudeći po pritisku koji je osećala u glavi.

Plavokosa je iz zadnjeg džepa izvukla sveščicu i u nju udenutu hemijsku olovku. Iz sve snage je udarila gornjim delom o stub ulične rasvete, olovka je pukla i vrh je promilio za nekoliko centimetara.

„Moći ćeš i dalje da vežbaš”, mirno je objasnila, „moć ćeš samo da moliš druga da te isprati do sprava. Posle ćeš ih već prepoznati sam, dodirom, nije problem.”

Nabildovani nije mogao da skloni pogled s vrha koji je stajao sasvim miran. Na licu mu se videlo kako po glavi prevrće pokrete koje je video u filmovima, i žali što se nije upisao na onaj kurs samoodbrane.

Stajali su, zaglavljani.

Jutarnje sunce preprečilo im je senke tako da su legle jedna uz drugu.

Plavokosa je pogledala najmlađeg, trgao se i spustio pogled. Koraknuo je unazad i razbio statičnost. Svi su se razmakli.

„Neću da se bijem sa ženama, to mi je ispod časti”, izjavio je srednji i s gađenjem pljunuo na pod.

Mali je glasno potvrdio, prvi je samo nešto promumlao.

Plavokosa je uhvatila Anu ispod pazuha i povukla je za sobom. Obe su morale da se trude da ne hodaju prebrzo.

Zaustavile su se na čošku i plavokosa je glasno odahnula: „Kako si?”

Ana je vadila kamenčiće iz dlana, i da je bila sama, stajala bi. Srećom, nije ih bilo puno. Zatim je proverila pantalone, nisu bile pocepane, samo uprljane, a na levom kolenu pokazala se mala tamnocrvena fleka. Počela je da ih čisti, jauknula, sklonila ruke i nastavila da trlja odeću na leđima.

„Sve je u redu”, kazala je kad je završila. „Dobro je da si došla! Hvala ti!”

„Stanujem u istoj zgradi kao i tvoja baka, četvrti sprat, i hodala sam iza tebe”, odgovorila je plavokosa.

Ana joj je pružila ruku: „Ja sam Ana!”

„Kaja!”, predstavila se i pogledala izgrebani dlan pred sobom. „Misliš da te neće boleti ako ti stisnem ruku?”

Nasmejale su se i dotakle se zglobovima.

„Sutra će već biti bolje. Dobro, ili prekosutra. Pre ili kasnije. U kom smeru ideš?”, pitala je Kaja.

Ana se zbunjeno okrenula oko sebe. „Mislim... Juče smo baka i ja išle u ovom smeru... da vidimo... U salu za fizičko u osnovnoj školi...”

„A, ja isto. Idemo zajedno.”

„Ti isto ideš na pripreme?” pitala je Ana.

„Da.”

„Hoćeš da budeš pevačica?”

Kaja je zastala i tražila reči. „Duga priča”, rekla je na kraju. „Ne mogu da objasnim na brzinu. Ti? Bićeš pevačica?”

„Ne”, odmahнула je glavom Ana, „ja...”, i napravila izraz kao da ovog puta ona pregleda zapleteno klupko i traži nit koju će da zgrabi i povuče kako bi je raspetljala u priču.

Dugo je trajalo zato ju je Kaja prekinula sa osmehom: „Nema veze, idemo, već kasnimo malo.”

Hodale su jedna pored druge, zatim je Ana prekinula tišinu: „Koliko imaš godina?”

„Šesnaest”, odgovorila je Kaja i pogledala je: „A ti?”

„Imaću trinaest.”

„Za koliko?”

Ana je kiselo skupila usta. „Za pet meseci. Slobodno kaži, ionako svi govore da sam niska za svoje godine.”

„Porašćeš, i ja sam se izdužila u zadnjih nekoliko godina. S deset su me vređali da sam debela.”

„Stvarno?”

„Stvarno. Dugo pevaš?”

Ana je odmahнула: „Mama i tata su otišli još jednom na medeni mesec i zamolili su baku da budem kod nje do kraja raspusta. I, ona je... super, pa sam mislila.” Opet se izgubila u raspletu priče. Ovog puta je prestala sama: „Ne. U školi pevam u horu, ali nisam ništa posebno.”

Kaja ju je pogledala preko ramena i tako dugo nije sklonila pogled da se skoro zaletela u uličnu svetiljku. „Ovako nešto nisam nikad čula ni od koga.”

„Pa, kad je istina...”

Ćutke su nastavile put. Kaja je iz džepa izvadila telefon i počela da kucka. Ana je proverila rukom da li je njen još uvek u bočnom džepu ranca, potom ga je svejedno, za svaki slučaj, izvadila. Izgledao je neoštećen.

Kajini palčevi otplesali su svoje i dok je sklanjala telefon, promrmljala je, više za sebe: „Morala sam da mu kažem.”

Ana je malo oklevala pre nego što je pitala: „Dečku?”

Kaja je udahnula i namrštila čelo. „Robertu!” izdahnula je. Iznenada joj se lice smračilo i ogorčeno je dodala: „Skoro.”

Ana nije bila uporna. Nakon nekoliko koraka započela je novu temu: „Stvarno bi ga ubola u oko, da je počeo da te tuče?”

„Ne”, odmah je odgovorila Kaja i potom se zamislila i dodala: „Zapravo, ne znam. Kad bih bila jako ljuta... ili uplašena... Jesi li primetila možda kako možemo u trenutku da se promenimo? Da postoji ljuta Ana, uplašena Ana, tužna Ana... i da se ne poznaju baš dobro među sobom?”

Popravila je rep kao da iz njega cedi vodu.

Ana je ćutala i duboko se zamislila. Učinilo joj se da je čula nešto jako pametno i krišom je pogledala Kaju s divljenjem. S vremenom joj je tišina postala preteška, strah i ljutnja ustupili su mesto nekakvoj lakoći koja joj je udarila u glavu, i zakikotala se: „Jesi li videla onog malog? Zalepi se za starije i misli da je frajer. Kada je ozbiljno, onda se povuče. Seronja.”

„Dobro je da se povukao, inače bismo još uvek stajali tamo ili bi nas vozila hitna pomoć.”

Ana se složila i postalo joj je malo neprijatno što je izustila takvu glupost.

Kaja je nakon nekoliko koraka dodala: „U suštini nije seronja, samo je malo izgubljen.”

„Kako znaš?”, pitala je Ana.

„Zato što mi je on brat.”

2.

Simon se trudio da gleda ispred sebe, međutim, pažnja mu je neprestano bežala ka Petru koji je ispred sebe divlje gurao ručke fitnes mašine. Sprava je cvilila i poskakivala, metalna užad trljala su se jedno o drugo, a tegovi su udarali. Petar je disao sve pliće, već je istovremeno krkljao i režao, bubuljice su mu potamnele, i Simon je nehotice počeo da se ponaša kao kornjača: noge i ruke povukao je ka sebi, kao da hoće da ih sakrije u telo koje ne prekriva oklop, zato se pribio o baštenski zid od siporeks ploča. Zatvorio je oči iako je znao da ne bi smeo. Ugledao je senke kako podižu ruke, udaraju, neko je viknuo. Osećao se malo i usamljeno, levu ruku je naslonio na zid; njegovo krkljanje mu je pomoglo da postane svestan gde je i otvorio je oči.

Petar je skočio sa sedišta i s visine ga šutno. Na presvlaci je ostavio trag patike i kapljica znoj.

Pozvonio mu je telefon i kada je pogledao u njega, u trenutku se smirio, kao da je pritisnuo prekidač. Čitao je poruku i smeškao se, potom je na brzinu otkucao odgovor.

Seo je na spravu, na vlastiti otisak i znoj. Prvo je pogledao Koksa koji je ispravljao jezik svojih sjajnih patika, a potom i Simona. „Mali, idi po izotonik!”

Bacio je metalni novčić i Simon ga je spretno uhvatio.

„Hoćeš i ti?”, pitao je Koksa.

„Hmhm... ne.”

Petar je mrzeo oklevanje prilikom jasnih naređenja, zato je Simon brzo otrčao iz ozidanog dvorišta. Jedva se video sa ulice, krila ga je metalna građevinska ograda, a sve više i grmlje koje je raslo uz nju. Pre nekoliko godina zgradili su to veliko parče zemlje pored železničke stanice i buldožerima iskopali nekoliko rupa, zatim se radnici više nisu vratili. Po-

rasla je trava i grmlje, iz središnje rupe nastalo je smeđe jezero koje je podnosilo i najveću vrućinu. Petar se više puta pohvalio kako je sopstvenim radom i trudom napravio svoju teretanu na otvorenom, i što je još važnije, nešto za šta niko nije znao i što je bez *svih* dozvola. Dok je pričao, uvek bi tu zastao i ponovio: bez *svih* dozvola.

Simon je Petra i teretanu prvi put video prošle godine, iz voza. Nije se više sećao odakle su se vraćali, a lokomotiva je već usporavala, jedva da su klizili po šinama. Mamu je letnja vrućina uspavala, a Kaja mu je udovoljila i otvorila prozor. Stala mu je iza leđa, za svaki slučaj, što ga je istovremeno iritiralo i pružalo osećaj sigurnosti. Stajao je na radijatoru i laktovima se prilepio na ivicu spuštenog prozora. Između predgradskih kuća i prodavnica automobila vozili su se pored bloka, njihovog doma, koji je zamenilo iskopano tlo gradilišta. Vetar koji ga je hladio polako je prestajao, bicikli su cvileli i sestrina žvakaća guma mirisala je na cimet. Vagon je prošao pored drveća, Simon je ugledao sakrivenu teretanu i priliku, za koju još uvek nije znao da se zove Petar, kako divljeg i pobedonosnog lica podiže tegove koji su bili kao da si ih precrtao iz stripa. Simon nije mogao da skine pogled, buljio je u prizor, iako ga već odavno više nije bilo, i Kaja ga je opomenula da su stigli. Želeo je tu snagu i pobedu, tu neustrašivost i samostalnost. Već sledećeg dana odvezao se tamo biciklom, parkirao ga pored puta i pažljivo se prikrao. Ploče na ulazu bile su zaglavljene i zaključane debelim lancem i jakom bravom. Vratio se dan kasnije i dugo oklevao pre nego što je ušao. Petar ga je isterao. Prvi put rečima, narednih dana je za njim bacao kamenje. Nije ga pogodio nijedan, a svaki je zaboleo.

Zimi je tretana bila prazna, na lancu su se nakupile ledenice, a brava je postala štapić u providnoj lizalici. Simon je hodao pored ograde i pronašao otvor kroz koji je prošao na gradilište. Konačno mu se isplatilo to što je bio nizak za

svoje godine. A pošto je povrh toga bio i koščat, mogao je da gazi po smrznutom snegu, a da ne propada kroz njega. Kada je došao do ploča oko teretane, provirio je između njih i ugledao tužan prizor: ogoljene sprave čekale su umotane u plastičnu foliju, oblepljene debelom srebrnom trakom izgledale su kao zastrašujuća trupla nezemaljskih robota. Sneg je polomio krov od dasaka, koji ih je štitio od kiše. Po netaknutoj belini bili su posuti ptičji tragovi.

Na proleće se sve promenilo. Simon dugo nije išao da pogleda pošto se plašio strašnog osećaja da je nepoželjan, kamenja koje leti da bi oteralo, a ne pogodilo. Kada više nije mogao da izdrži i kada se, ni sam nije znao kako, našao ispred ulaza, Petar ga je pozdravio mahnuvši rukom: „Hej, mali, dođi, ici ćeš po tonike!”

I stvarno je odlazio.

U međuvremenu je sedeo na spravama, i kada su mu oba mišićavka, nakon nekoliko dana, dozvolila upotrebu pod uslovom da uvek sve namesti u prvobitno stanje, krenuo je da vežba. U početku su klimali glavama, zatim su počeli da mu pokazuju kako i šta, i u tim trenucima Simon je imao osećaj da lebdi uprkos tegovima koje je gurao od sebe. Uveče, nakon tuširanja, dugo se gledao ispred ogledala i pipao mišiće. Bio je u pravu, stvarno su rasli.

„Šta radiš toliko dugo tamo unutra?“, mama je više puta vikala na njega. „Ponašaj se kao žena!”

Samo se osmehnuo.

Trčao je i držao limenku između dlanova za poklopac i dno tako da ju je što manje dodirivao. Petar nije voleo topla pića, u maloj trgovini na kraju ulice postali su ekološki svesni i počeli su da naplaćuju kese. Zadihan je strčao sa ulice i skoro se smrznuo kada je čuo Petrov povišeni glas koji je čuvao samo za strance i nikad ga nije koristio ni pred njim ni pred Koksom: „Šta ti radiš ovde?”